

सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य)  
योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांच्या  
विकास कामांकरिता निधी वितरण.

महाराष्ट्र शासन  
महसूल व वन विभाग  
शासन निर्णय क्र. निसप्र - २०१५/प्र.क्र.१४२/फ-५  
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.  
दिनांक - ०४ फेब्रुवारी, २०१६.

- वाचा -** १. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष - १/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.३२(भाग-२)/१५-१६, /१८१२/ दि.४/१/२०१६
२. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष - १/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.३२(भाग-२)/१५-१६, /१६६०/ दि.१०/१२/२०१५
३. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (निसर्ग पर्यटन व वन्यजीव प्रशासन), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष - २२(६)/योजना / प्र.क्र.८४/३९७६/१५-१६ दि.७/१/२०१६
४. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (निसर्ग पर्यटन व वन्यजीव प्रशासन), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष - २२(६)/योजना / प्र.क्र.८४/३५८४/दि.८/१२/२०१५
५. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५ / प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि.१७ एप्रिल, २०१५. व दि. १२ जानेवारी २०१६

**प्रस्तावना -**

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य नागपुर यांनी संदर्भ क्र.१ व २ च्या पत्रान्वये सन २०१५-१६ करिता वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास या योजनेंतर्गत अमरावती, औरंगाबाद व यवतमाळ, वनवृत्तातील पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी रु.५१६.७४ लक्ष इतक्या निधीचे प्रस्ताव सादर केले आहेत.

शासन निर्णय क्र.बैठक २०११/प्र.क्र.१७४/फ-५ दि.२४.१०.२०११ अन्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांच्या अध्यक्षतेखालील गठित केलेल्या निसर्ग पर्यटन तज्ञ समितीच्या दिनांक १/१/२०१६ व दिनांक ८/१२/२०१५ च्या पत्रान्वये सदरहू पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी सन २०१५-१६ करिता एकुण रु.३८४.९८ लक्ष निधी मंजूर करण्याची शिफारस करण्यात आली आहे. तथापि केवळ ज्या विकास कामांना प्रशासकीय तसेच तांत्रिक मान्यता प्राप्त आहे त्याच कामांना निधी वितरीत करता येणार आहे.

राज्य योजना सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास योजनेंतर्गत (२४०६-२२९५) या योजनेंतर्गत रु. ५१००.०० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित आहे. त्यापैकी संरक्षित क्षेत्राबाहेरील पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी रु.३१००.०० लक्ष इतका निधी उपलब्ध आहे. यातून प्रस्तावित पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी निधी मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

**शासन निर्णय :-**

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावापैकी सोबतच्या परिशिष्टात नमूद केलेल्या प्रशासकीय /तांत्रिक मान्यता प्राप्त व निसर्ग

पर्यटन तज्ञ समितीने संदर्भ क्रमांक २ व ३ नुसार पर्यटन आराखड्यास मंजूरी दिल्याप्रमाणे खाली नमुद केलेल्या चार पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी **रु.२४४.३२ लक्ष (रु.दोन कोटी चौरचाळीस लक्ष बत्तीस हजार फक्त)** इतक्या रक्कमेस पुढील प्रमाणे उद्दिष्ट निहाय खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रक्कम रु. लाखात)

अ.क्र.	पर्यटन स्थळाचे नाव	उद्दिष्ट निहाय अनुदान			एकूण
		०२-मजुरी	२१-पुरवठा व सामग्री	५०-इतर खर्च	
१	बांबू वन उद्यान, वडाळी, अमरावती	रु. ६३.८५	रु. ००.००	रु. ००.००	रु. ६३.८५
२	मौजा सारोळा, औरंगाबाद	रु. ५८.१८	रु. ००.००	रु. ००.००	रु. ५८.१८
३	देऊळगाव (वळसा) श्री. महालक्ष्मी संस्थान, ता. दारुवा जि. यवतमाळ	रु. ४९.५२	रु. ००.००	रु. ००.००	रु. ४९.५२
४	श्री संत मुंगसाजी महाराज, समाधी स्थळ धामणगाव देव, यवतमाळ	रु. ७२.७७	रु. ००.००	रु. ००.००	रु. ७२.७७
	<b>एकूण</b>	<b>रु. २४४.३२</b>	<b>रु. ००.००</b>	<b>रु. ००.००</b>	<b>रु. २४४.३२</b>

**सदरहू शासकीय मान्यता खालील अटींच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे.**

- उपरोक्त खर्च विहीत कार्यपद्धतीनुसार तसेच अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१५ -१६ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
- प्रस्तावित कामातील पॅगोडा बांधणे, कर्मचाऱ्यांचे निवासस्थान , पर्यटकांना बसण्यासाठी बाक इ. कामांमध्ये लोखंडी सहित्या ऐवजी निसर्गपूरक असलेले साहित्य (उदा.बांबू इ. ) चा जास्तीत जास्त वापर करावा व त्या अनुषंगिकच निधी खर्ची पडेल याची दक्षता घ्यावी.
- प्रस्तावित सर्व कामांना सक्षम प्राधिकारी यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी आहे याची खात्री करूनच कामे करावीत. तसेच सदरहू कामे करताना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन अधिनियम १९२७ , वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना /आदेशांची अवहेलना होणार नाही याची सुद्धा दक्षता घ्यावी.
- यवतमाळ परिक्षेत्रातील धामणगाव देव येथील कक्ष क्र १५९ येथे २.१० mt high wire fencing with eight row चे कामासाठी उच्च व चांगल्या दर्जाचे साहित्याचा वापर करण्यात यावा तसेच सदरहू कामाचे संरक्षण व परिरक्षणासाठी उपवनसरक्षक यवतमाळ यांनी आवश्यक उपाययोजना करावी.
- शासन निर्णयात नमुद कामासाठी इतर स्रोतातुन निधी घेण्यात येणार नाही व कामाची व्दिरुक्ती होणार नाही याचे प्रमाणपत्र , उपयोगिता प्रमाणपत्रा सोबत द्यावे त्याशिवाय पुढील निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

६. सदरहू निधी सन २०१५-१६ साठी मागणी क्र.सी- ०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन,पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ -२२९५) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

सदरहू शासन निर्णय शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि.१७ एप्रिल, २०१५ व दिनांक १२ जानेवारी २०१६ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०२०४१५५९५१६८१९ असा आहे.हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

( प्रकाश महाजन )

सह सचिव (वने)

महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन बल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपुर
- २) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य नागपुर
- ३) अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक ( अर्थसंकल्प नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य, नागपुर
- ४) मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) अमरावती / औरंगाबाद/ यवतमाळ
- ५) महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखा परिक्षण) मुंबई / नागपुर
- ६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, अमरावती / औरंगाबाद/ यवतमाळ
- ७) कक्ष अधिकारी (व्यय-१०) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) ब-१/फ-१/फ-२ कार्यासन , महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) निवड नस्ती (फ-५).

शासन निर्णय महसुल व वन विभाग क्र.निसप्र - २०१५/प्र.क्र.१४२/फ-५ दि. ४/०२/२०१६ सोबतचे विवरणपत्र -

१) बांबू वन उद्यान, वडाळी जि. अमरावती.

(रक्कम रु.लाखात )

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य	अमरावती	Reparing office at central Nursery		रु. ९.७२
२	वनसंरक्षक		Nala desilting, pitching work		रु. २१.२२
३	(प्रा.) अमरावती		Construction of Platform for displaying Bamboo at Bamboo garden wadali, Amaravati		रु. २.५०
४			Repair of pathway in Bamboo Wan at wadali, Amaravati		रु. ४.६४
५			strengthening of Nursery internal road		रु. १.००
६			Maintenance of Bamboo nursery (labour payment & other)		रु. २.००
७			purchase of solar light (Solar street light-१०५ Nos & Solar Home Light-०५ Nos	१०५+५	रु. २१.११
८			Scrolling Board-२ @ ३३३००/Nos	२	रु. ०.६६
९			Bicycle purchasing २० Nos@lac/cycle	२०	रु. १.००
			एकूण		रु. ६३.८५

२) वन उद्यान, सारोळा, जि. औरंगाबाद.

(रक्कम रु.लाखात )

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य	औरंगाबाद	बांबू रोपवन घेणे	१७.०० हे.	रु. ७.९४
२	वनसंरक्षक		गवती रोपवन	१३.५० हे.	रु. ३.४२
३	(प्रा.)		मिश्र रोपवन	१०.० हे	रु.१६.७५
४	औरंगाबाद		प्रवेशद्वार	१ घटक	रु.५.६०
५			निसर्ग पाऊलवाट तयार करणे (भाग १ ते ४)	४ घटक	रु.१०.००
६			माहिती फलक	११६ बोर्ड	रु.४.६२
७			मानाबा ( भाग १ ते ४)	४ घटक	रु. ९.८५
८			एकूण		रु. ५८.१८

३) देऊळगाव (वळसा) श्री. महालक्ष्मी संस्थान, ता. दारव्हा, जि. यवतमाळ

(रक्कम रु.लाखात )

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य	यवतमाळ	Construction of Pathway in compartment No ११४ at Deulgaon Walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle		रु. १०.६६
२	वनसंरक्षक		Creation of Plantation and wood lots as per site required in compartment No.११४ at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal circle (Part A-२५ Ha)		रु. १९.२३
३	(प्रा.)		Creation of plantation and wood lots as per site required in compartment No.११४ at Deulgaon walsa in Darwah Range in Yavatmal Division in Yavatmal circle. (Part B-२५ Ha)		रु. १९.२३
	यवतमाळ		एकूण		रु. ४९.५२

४) श्री. संत मुंगसाजी महाराज समाधी स्थळ, धामणगाव देव, जि. यवतमाळ

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) यवतमाळ	यवतमाळ	Providing & Erecting २.१० mt high wire fencing with eight rows for Compt. No.१५९ at Dhamangaon Div in Darwha Range in Yavatmal Division in Yavatmal Circle		७२.७७
			<b>एकूण</b>		७२.७७